

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій БІДЗІЛЯ Юрій БІДЗІЛЯ

«*04*» *всереня* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАЛІНГВІСТИКА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма	Міжнародна журналістика
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Медіалінгвістика**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **06 Журналістика** спеціальності **061 Журналістика** освітньої програми «**Міжнародна журналістика**» (затвердженої протоколом Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» №8 від 02.07.2024 р., уведеної в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 337/01-04 від 03.07.2024 р.).

Розробник: *Шебештян Ярослава Михайлівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри журналістики**

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 року

Завідувач кафедри Євген СОЛОМІН

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5; 1 кредит ЄКТС – курсова робота в межах дисципліни	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	перший	перший
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 9 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	другий	другий
	Лекції:	
	26	14
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	26	8
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	53	83
	Індивідуальна робота	
	30	30

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «**Медіалінгвістика (фонетика, фонологія, орфоенія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір)**» є засвоєння наукової інформації про відповідні рівні сучасної української літературної мови, вироблення глибокого розуміння якісної специфіки, основних закономірностей і особливостей функціонування лінгвальних ресурсів у масмедійній сфері, формування мовної компетенції журналіста-міжнародника як професійного мовця.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних наук.

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК16. Здатність спілкуватися, співпрацювати зі спеціалістами інших сфер, представниками різних професійних груп, експертами з різноманітних галузей знань тощо з метою виконання медіазавдань.

Вивчення дисципліни «**Медіалінгвістика** (фонетика, фонологія, орфоепія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір)» надає студентам додаткові переваги й можливості щодо ефективного застосування лінгвальних ресурсів відповідних рівнів у своїй професійній діяльності, перевірки та поглиблення мовних здібностей, реалізації власного творчого потенціалу як мовної особистості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Медіалінгвістика** (фонетика, фонологія, орфоепія, графіка, орфографія, морфеміка, словотвір)» є базові знання, набуті першокурсниками у загальноосвітній середній школі, та вже опрацьована в 1-му семестрі інформація з інших мовознавчих галузей:

ОК 19. Медіалінгвістика: лексикологія, фразеологія, лексикографія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Медіалінгвістика**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.	ПР01
Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.	ПР02
Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.	ПР11
Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення	ПР15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Медіалінгвістика**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Володіння фонетичними, графічними словотвірними тощо ресурсами сучасної української мови для пояснення своїх виробничих дій та операцій.	ПР01
Знання специфіки функціонування сучасної української літературної мови (фонетики, фонології, графіки, орфографії, морфеміки, словотвору) в медіа; розуміння ієрархічного / синтагматичного характеру мови / мовлення; здатність створювати інформаційний медіапродукт з урахуванням своєрідності актуалізації у медіамовленні основних одиниць відповідних рівнів; здатність послідовно задіювати набуті знання під час роботи у сфері міжнародної журналістики.	ПР02
Фахово спілкуватися з різноманітних професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.	ПР11
З урахуванням набутих з фонетики, фонології, орфоєпії, графіки, орфографії, морфеміки, словотвору знань створювати якісний медіапродукт, ефективно здійснювати професійну комунікацію.	ПР15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Медіалінгвістика» є: поточний контроль на лабораторних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове повідомлення); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та іспиту.

У процесі викладання дисципліни застосовуються такі загальноприйняті засоби діагностики, контролю й самоконтролю: усне опитування, індивідуальні й групові бесіди / колоквиуми, письмові роботи (аналіз, реферування, наукове повідомлення); як джерело одержання знань, формування навичок і вмінь - лекція, аналіз емпіричного матеріалу з ЗМК. За дієвістю підходів превалюють методи, що традиційно забезпечують опанування навчального предмета, стимулюють і мотивують навчально-наукову діяльність: словесні, візуальні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові, індуктивні, дедуктивні, навчальні дискусії, проблемні ситуації, творчі завдання, пошук тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань до відповідних тем, підготовка наукових повідомлень, захист рефератів.

Форма модульного контролю: письмова робота і бесіда / колоквиум.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен. Підсумкова оцінка може бути виставлена за результатами поточного оцінювання – за сумою балів, набраних здобувачем

на лабораторних заняттях і під час модульної контрольної роботи. Сума балів за всі види робіт визначається в межах 100 балів. Оцінювання здобувачів вищої освіти також передбачає врахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Сума балів за всі види робіт обраховується у межах 100 балів як середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
5	10	5	10	5	5	5	5	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість денна/заочна	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття		
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	22/8	40
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		
Презентація		
Наукове повідомлення / реферат	2	20
Тези / стаття		
Модульна контрольна робота	1	40
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається із двох компонентів: письмової аудиторної роботи (теоретичні питання, що зорієнтовані на вияв рівня опанування студентом наукового матеріалу, здатність критично мислити, самостійно задіювати теоретичні положення, стрижневі поняття, терміни в різних контекстах, ілюструвати свої судження актуальним прикладами з медіа) та бесіди / колоквиуму (інтерпретація фактів сучасної медіаторчості, що здійснюється в контексті основних наукових положень, понять галузі / дисципліни). Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 40 балів.

Розподіл балів здійснюється за такими параметрами: студент продемонстрував відмінну орієнтацію у теорії, дав правильні відповіді на питання, зробив оригінальні висновки, при виконанні практичного завдання продемонстрував системні знання та здатність критично мислити, науково оцінювати факти – 35 - 40 балів («відмінно»); студент в основному розкрив теоретичні питання, задіяв адекватні узагальнення, у цілому добре оперує терміноодинацями, уміє за їх допомогою інтерпретувати оригінальний емпіричний матеріал, однак при цьому припускається деяких неточностей, несуттєвих помилок – 25-34 балів («добре»); студент не повністю розкрив теоретичні питання, хоча вказав найбільш суттєве, належно не володіє необхідними термінами, основними поняттями; через недостатнє розуміння програмного матеріалу припустився багатьох помилок – 10-24 балів («задовільно»); студент не розкрив теоретичних питань, не має системних знань, не зміг інтерпретувати за допомогою відповідних наукових понять емпіричний матеріал – 0-10 балів («незадовільно»).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі іспиту та дає можливість визначити рівень засвоєння студентами теоретичних знань, практичних вмінь і навичок. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів. Підсумок формується як середнє арифметичне з оцінок за всі передбачені програмою роботи. За результатами контролю знань студентів, можливе виставлення оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре», та «задовільно». Студент має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Оцінка «відмінно» (90 – 100, А) виставляється, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (82 – 89, В) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре» (74 – 81, С) виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно» (64 – 73, D) виставляється, коли студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок через недостатнє розуміння програмного матеріалу.

Оцінка «задовільно» (60 – 63, E) виставляється, коли студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у студента.

Оцінка «незадовільно» (35 – 59, FX) виставляється студенту, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно» (0 – 34, F) виставляється студенту, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні. За результатами контролю знань студентів, дозволяється виставлення оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре», та «задовільно». Студент має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Шкала оцінювання:

«відмінно» – А (90-100); «добре» – В (82-89), С (74-81); «задовільно» – D (64-73), E (60-63); «незадовільно» – FX (35-59), F (0-34).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Фонетика і фонологія: зв'язок з іншими розділами мовознавства, науковими галузями, соціальною комунікацією, міжнародною журналістикою.

Тема 2. Лінгвальний аспект звуків (поняття фонем, різновиди та принципи виділення фонем); транскрипція.

Тема 3. Система фонем сучасної української літературної мови.

Тема 4. Артикуляційно-акустичні особливості голосних і приголосних фонем.

Тема 5. Модифікації фонем. Історичні чергування у системі вокалізму і консонантизму.

Тема 6. Суперсегментні одиниці. Компоненти інтонації: фразовий наголос, паузи, мелодика. Особливості реалізації сегментних і суперсегментних засобів мови у міжнародній журналістській творчості.

Тема 7. Орфоепія. Основні риси української літературної вимови. Роль орфоепічних норм у професійній роботі журналіста-міжнародника.

Тема 8. Українська графіка. Орфографія як розділ мовознавства і система правил. Нормативність, правильність, точність як обов'язкові ознаки професійного мовлення журналіста-міжнародника.

Тема 9. Морфеміка.

Тема 10. Словотвір. Способи деривації. Особливості словотвору одиниць різної частиномовної належності. Узуальне й оказіональне словотворення у медіаторах міжнародної проблематики.

Виконання курсових робіт з дисципліни «Медіалінгвістика»

Курсова робота – самостійна наукова розвідка, розрахована на один навчальний рік (у вересні студенти ознайомлюються з темарієм, визначаються із темою та науковим керівником, результати захищають у березні-квітні). У межах дисципліни «Основи наукових досліджень ЗМК» (1-й семестр) першокурсники опановують засади наукової роботи, розробляють концепцію розвідки, працюють над формуванням теоретичної та емпіричної баз, окреслюють стрижневі змістові компоненти вступу (актуальність, аспекти, новизну, об'єкт, предмет, мету, завдання, методи тощо). Впродовж 2-го семестру реалізують наукову ідею, готують текст курсової роботи (близько 30 с. друкованого тексту з усіма необхідними архітектонічними компонентами – вступом, розділами й підрозділами, висновками, списком використаної літератури). Докладні рекомендації

щодо виконання студентських наукових робіт та орієнтовну проблематику викладено в підготовлених викладачами кафедри підручничково-посібникових виданнях, як-от:

Шаповалова Г. В., Шебеїтян Я. М. Гостримо перо. Основи журналістикознавчих розвідок. Ужгород: Карпати. 2012. 168 с.

Шебеїтян Я. М. Засади наукової роботи. Ужгород: Гражда. 2015. 56 с.

Шебеїтян Я., Шаповалова Г. Науково-дослідницька та педагогічна практика студента вищої школи: зміст, засади, вимоги. Ужгород: Гражда. 2015. 132 с.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	усьог о денна / заочн а	у тому числі				
лекції денна / заочн а		практич ні	лаборатор ні денна / заочна	індивідуальна робота – орієнтовна проблематика курсівих робіт	самостійн а робота денна / заочна	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Фонетика і фонологія: зв'язок з іншими розділами мовознавства, науковими галузями, соціальною комунікацією: огляд основних понять.	12 / 12	2 / 2		2 / 2	Проблема еталонності мовлення сучасного медійника. Дотримання орфоепічних норм у контексті якості журналістської творчості.	5/8
Тема 2. Лінгвальний аспект звуків (поняття фонем, різновиди та принципи виділення)	12 / 11	2 / 1		2 /	Особливості застосування паралінгвальних засобів у новітніх медіа. Ресурси мовного етикету в	5/8

фонем); транскрипція					забезпеченні ефективності медійної комунікації.	
Тема 3. Система фонем сучасної української літературної мови.	12 / 14	2 / 2		2 / 2	Засоби компресії сучасного українського медіамовлення. Проблема іншокультурного впливу на сучасне українське медіамовлення.	5/8
Тема 4. Артикуляційн о-акустичні особливості голосних і приголосних фонем.	12 / 11	2 / 1		2 /	Неологізми: сенс і функції у медіатексті. Роль індивідуально-авт орських одиниць в аналітичних медіатекстах.	5/8
Тема 5. Модифікації фонем. Історичні чергування у системі вокалізму і консонантизм у.	12 / 9	2 / 1		2 /	Питання ономавжитку в медіатворах: узуальне й оказіональне, стандартизоване й нестандартизован е, питоме й запозичене.	5/8
Тема 6. Суперсегмент ні одиниці. Компоненти інтонації: фразовий наголос, паузи, мелодика.	12 / 11	2 / 1		2 / 2	Екстралінгвальні чинники актуалізації в медіатексті лексичних / фраземних засобів. Уплив просторово-часов	6/8

					ого континууму на частотність застосування в медіамовленні лінгвальних одиниць різного типу. Особливості актуалізації мілітарних терміноодиниць в українському медіамовленні воєнного часу.	
Тема 7. Орфоепія. Основні риси української літературної вимови. Роль орфоепічних норм у професійній роботі журналіста.	14 / 12	2 / 2		4 /	Мовностильові риси новітніх медіатекстів різних жанрів: закономірне й випадкове, традиційне й нове, нейтральне й емоційне.	6/9
Тема 8. Українська графіка. Орфографія як розділ мовознавства і система правил.	12 / 13	2 / 1		4 /	Проблема адекватності добору лексико-фраземних засобів у заголовкових комплексах новітніх друкованих медіатворів. Актуалізації лінгвальних ресурсів у різних компонентах архітекtonіки медіатвору: склад, структура, функції.	5/8

Тема 9. Морфеміка.	12 / 11	2 / 1		2 /	Сучасна українська публіцистика: своєрідність тем і лінгвальних ресурсів їх розробки.	5/8
Тема 10. Словотвір. Способи деривації. Особливості словотвору одиниць різної частиномовної належності: словотвір, іменників, прикметників, дієслів тощо. Узуальне й okazіональне словотворення у ЗМІ.	16 / 14	4 / 2		4 / 2	Особливості застосування лінгвально-паралі лінгвальних засобів крізь призму стандартів журналістики у демократичній державі. Мовна майстерність професійного медійника: засоби реалізації, шляхи досягнення.	6/10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	120	26 / 14		26 / 8		53/83
Разом за семестр	120	26 / 14		26 / 8		53/83

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Фонетика і фонологія: предмет, зв'язок з іншими розділами і галузями знань, методи. Анатомо-фізіологічні передумови творення звуків.	2	2

2	Лінгвальний аспект звуків мовлення (різновиди алофонів фонем, принципи виділення фонем). Транскрипція.	2	
3	Система фонем сучасної української літературної мови. Артикуляційно- акустичні особливості голосних і приголосних.	2	2
4	Модифікації фонем. Типові недоліки мовлення журналістів, пов'язані з неврахуванням «живих» / фонетичних чергувань.	2	
5	Історичні чергування в системі вокалізму та консонантизму.	2	
6	Склад і складоподіл. Словесний наголос.	2	2
7	Сегментні та суперсегментні одиниці. Інтонація як багатокомпонентна одиниця.	4	
8	Орфоепія. Основні риси української літературної вимови.	4	
9	Графіка і орфографія: значення понять, основні одиниці, принципи.	2	
10	Морфемна структура слова. Предмет і завдання словотвору. Словотвірна структура слова. Способи деривації. Узуальне й okazіональне словотворення у ЗМК.	4	2
Разом		26	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготувати реферат / наукове есе про особливості застосування засобів фонетики в радіо- і телемовленні міжнародної проблематики; проблему акустичної класифікації звуків у контексті аудіовізуальних медіа; специфіку сучасного усного медіамовлення; фонетичний аналіз як інструмент мовного самовдосконалення.	8	10
2	З'ясувати роль суперсегментних засобів у професійному радіо- та телемовленні міжнародної проблематики; виконати транскрипцію медіатексту з урахування основних критеріїв забезпечення якості медіамовлення.	8	10

3	На підставі власноруч дібраного матеріалу з медіамовлення міжнародної проблематики схарактеризувати рівень дотримання орфоепічних норм як обов'язкової ознака професійного мовлення; виявити типові порушення орфоепічних норм в аудіовізуальних ЗМК, запропонувати шляхи усунення недоліків.	8	20
4	Підготувати реферат / наукове есе з історії графіки; схарактеризувати своєрідність реалізації потенціалу української графіки у традиційних і новітніх медіа, що висвітлюють міжнародну проблематику	8	20
5	На підставі власноруч дібраного матеріалу з медіамовлення міжнародної проблематики схарактеризувати специфіку узуального й оказіонального словотвору, з'ясувати основні типи та функції індивідуально-авторських новотворів в аналізованих медіатекстах.	9	20
6	Підготувати реферат / наукове есе про нормативність як обов'язкову складову культуромовної компетенції журналіста-міжнародника; на основі власноруч дібраного емпіричного матеріалу обґрунтувати роль ЗМК у пропагуванні орфоепічної, орфографічної та ін. норм сучасної української літературної мови.	8	13
	Разом	53	83

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Сучасна українська літературна мова / За ред. А. П. Грищенка. К.: Вища школа, 2002. 493 с.
2. Сучасна українська літературна мова / За заг. ред.. О. Д. Пономарева. К.: Либідь, 2001. 400 с.
3. Теорія медіалінгвістики: *підручник* / За ред. Л. І. Шевченко. К.: ВПЦ: «Київський університет», 2021. 214 с.
4. Шаповалова Г., Шебештян Я. Лінгвістичний аналіз тексту у вивченні дисциплін медіалінгвістичного циклу. Ужгород, 2024. 46 с.
5. Шебештян Я. М. Медіалінгвістика (фонетика, фонологія, орфоепія, морфеміка, словотвір, графіка, орфографія): навчально-методичні матеріали. Ужгород, 2024. 32 с.

Допоміжна література

1. Багмут А. Й., І. В. Борисюк, Г. П. Олійник Інтонація як засіб мовної комунікації. К.: Наук. думка, 1980. 283 с. (Альма-матер).
2. Безпояско О. К., Городенська К. Г. Морфеміка української мови. К.: Наукова думка, 1987. 211 с.

3. Бондар О. І., Карпенко Ю. О., Микитин-Дружинець М. Л. Сучасна українська мова. Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія: Навч. посіб. К., 2006.
4. Карпенко Ю. О. Фонетика і фонологія сучасної української мови. Одеса: Чорномор'я, 1996. 144 с.
5. Медіалінгвістика: словник термінів / За ред. Л. І. Шевченко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 326 с.
6. Пилинський М. М. Мовна норма і стиль. К.: Наукова думка, 1976. 286 с.
7. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посіб. К.: Либідь, 2008. 240 с.
8. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. К.: Вища школа, 1994. 414 с.
9. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія. К.: Вища школа, 1981. 183 с.
10. Шаповалова Г. В., Шебештян Я. М. Український медіатекст як невід'ємна частина сучасного публіцистичного мовлення. *Мова. Суспільство. Журналістика: збірник матеріалів і тез XXIV міжнародної науково-практичної конференції з проблем функціонування й розвитку української мови «Мова. Суспільство. журналістика»* (Київ, 2 листопада 2018). К., 2018. С. 63 – 65.
11. Шаповалова Г., Шебештян Я., Путрашик В. Засади лінгвістичного аналізу медіатексту. *Communications and Communicative Technologies*. 2023. Вип. 23. С. 41 – 46.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. Лінгвістичний портал MOVA.info URL: <http://www.mova.info/>
2. Орфоепічний словник української мови : В 2 т. / Уклад.: М. М. Пещак та ін. К. : Довіра, 2001. (Словники України). ISBN 966-507-109-2
Т. I : Близько 140000 слів. - 955 с. - ISBN 966-507-110 . URL:
<https://www.ulif.org.ua/bookline/orfoiepichnii-slovník-ukrayins-koýi-moví>
3. Українська мова : енциклопедія / НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні, Ін-т укр. мови; редкол.: В. М. Русанівський [та ін.]. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ: Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, 2004. 820, [2] с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001051>
4. Український правопис. Електронна версія офіційного видання. URL.: <https://drive.google.com/file/d/1p0moU61Yrg4RskpJYTljxkiAa5vrd0mM/view>

Сайт бібліотеки Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <http://www.journ.univ.kiev.ua/>
Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Електронна бібліотека відділення журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»: <http://www.mediazakarp.at.ua>
Сайт бібліотеки БДПУ: <http://bdpu.org/Library>
Загальний сайт Національної бібліотеки ім. В.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Сайт бібліотеки ім. Д.І.Чижевського: <http://library.kr.ua/>
Бібліотека зарубіжної літератури: http://www.booksbooksbooks.ru/index.php?option=com_content&view=category&id=82&Itemid=213
Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаника: <http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F>
Платформа Prometheus: <https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2020/02/images.png>
Мультимедійний посібник МедіаДрайвер <http://mediadriver.online/book/>

